

Bestuursrapportage II 2021 van de gemeente Goirle

Inleiding

Met de voorliggende tweede bestuursrapportage vervolgen we de Planning & Control-cyclus van de gemeente Goirle voor het dienstjaar 2021. Voor deze rapportage is de peildatum van 1 september 2021 gehanteerd. Waar mogelijk is de gepresenteerde informatie nog verder geactualiseerd.

Financiële positie

Het dreigende miljoenentekort van de primaire begroting van 2021 werd dankzij het door de raad besloten dekkingsvoorstel nagenoeg geneutraliseerd. Met de eerste bestuursrapportage werd het exploitatiesaldo nog verder richting nul gebracht; het begrote exploitatieresultaat bedroeg bij Burap 1-2021 slechts € 20.308. Op basis van voortschrijdend inzicht in combinatie met op dit moment bekende besluitvorming ontwikkelt het saldo voor 2021 zich positief. In onderstaande tabel maken we de oorzaken daarvan inzichtelijk:

Ontwikkeling exploitatieresultaat	2021
Primaire begroting 2021	€ -2.011.010
Dekkingsvoorstel 2021 (structureel)	€ 1.874.450
Dekkingsvoorstel 2021 (incidenteel)	€ 50.000
Wijzigingen n.a.v. raadsbehandeling en Provincie	€ 165.950
Transactie ecologische verbindingszone	€ 43.437
Saldo begroting voor Burap 1-2021	€ 122.827
Bijstelling exploitatie n.a.v. Burap 1-2021	€ -102.519
Begroot exploitatieresultaat na Burap 1-2021	€ 20.308
Bijstelling exploitatie n.a.v. Burap 2-2021	€ 977.886
Storting saldo Burap 2-2021 in AWR	€ -977.886
Begroot exploitatieresultaat na Burap 2-2021	€ 20.308

In de voorliggende bestuursrapportage stellen wij u voor de themaramingen voor 2021 bij te stellen voor een voordelig bedrag van per saldo € 977.886. De afzonderlijke voorstellen die daaraan ten grondslag liggen worden in de bestuursrapportage per thema nader toegelicht. De belangrijkste oorzaken voor wijziging ten opzichte van het bij Burap 1-2021 begrote saldo voor 2021 zien toe op toegenomen, niet te begrenzen uitgaven voor huishoudelijke ondersteuning (€ 300.000 nadelig). Daar staat een fors voordeel op het gebied van jeugd tegenover, voortkomend uit de eindafrekening 2020 vanuit de regio Hart van Brabant (€ 411.813 voordelig) en een (deel van) het geprognostiseerde voordeel voor 2021 vanuit de regio HvB (€ 616.443 voordelig). Het laatstgenoemde voordeel boeken we af op de bestaande taakstelling voor het Sociaal Domein. Tot slot leidt ook de verwerking van de Mei- en Septembercirculaire, waarin begrepen de langverwachte compensatie voor de tekorten voor de jeugdzorg én de coronasteunpakketten) tot een fors voordeel op algemene dekkingsmiddelen ter grootte van € 930.437. We stellen de raad voor het netto exploitatieresultaat van deze bestuursrapportage tussentijds toe te voegen aan de algemene reserve.

Doorontwikkeling Planning & Control

Daar waar voorheen vooral de financiële analyse leidend was voor de inhoud van de bestuursrapportage, is ook nu weer meer gekeken naar de beleidsvoortgang zoals we die bij het vaststellen van de begroting 2021 voor ogen hadden. De eventueel bij de eerste bestuursrapportage gemelde afwijkingen en risico zijn daarbij betrokken. We hebben ons wederom geconcentreerd op datgene wat anders loopt dan voorzien; de bestuursrapportage is daarmee vooral een rapportage op afwijkingen.

Met deze tweede bestuursrapportage wordt de eerder ingezette lijn van verantwoording en bijsturing gecontinueerd. Sinds begin 2021 is ambtelijk een beweging in gang gezet om de raad beter in staat te stellen haar kaderstellende, sturende en controlerende rol te kunnen vervullen. In het geval van de bestuursrapportages heeft dat voornamelijk geleid tot procesmatige wijzigingen en verheldering van rollen en verwachtingen. Het effect daarvan kan uiteraard nog niet in volle omvang zichtbaar zijn in de rapportages voor de raad. Het is van belang de tijd te nemen om elkaar mee te nemen in de andere blik op ons werk en de daarbij behorende middelen in het kader van de P&C cyclus. Evenals bij de eerste bestuursrapportage is ook nu de blik van het moment meer naar de trend gericht: inzicht ten behoeve van grip staat centraal.

Corona en de beoogde activiteiten in 2021

Ieder jaar zijn er activiteiten te benoemen die, om duidelijk aanwijsbare redenen, doorlopen in, dan wel zijn uitgesteld tot, het volgende begrotingsjaar. Daarom wordt jaarlijks aan de raad verzocht de aan die activiteiten toegekende middelen reeds bij aanvang van het nieuwe begrotingsjaar over te hevelen, vooruitlopend op resultaatbestemming bij vaststelling van de jaarstukken. Door het hanteren van deze werkwijze wordt voorkomen dat activiteiten bij aanvang van een begrotingsjaar moeten worden stilgelegd of opgeschort, en wordt de begrotings-rechtmatigheid gewaarborgd. Het besluit om budgetten over te hevelen is een bevoegdheid van de raad. De mogelijkheid bestaat dat activiteiten waarvoor eerder budget is overgeheveld, vanwege corona ook dit jaar niet tot uitvoering konden komen. Indien dat aan de orde is zullen wij deze budgetten nader toelichten bij de jaarstukken, dan wel nogmaals, met redenen omkleed, voordragen voor budgetoverheveling naar 2022. In deze bestuursrapportage wordt bij afwijkingen vermeld indien de onderliggende oorzaak coronagerelateerd is.

Organisatie

De organisatie staat nog steeds onder druk. Het hoge ambitieniveau, de omstandigheden waaronder ook aan het -hopelijk- einde van de corona pandemie gewerkt moet worden en de uitval als gevolg van langdurig ziekteverzuim op sommige functies, maakt dat het soms letterlijk piept en kraakt. De huidige schaarste op de arbeidsmarkt is zodanig dat op een aantal disciplines goede mensen nauwelijks zijn te vinden. Het vervangen van collega's, al dan niet tijdelijk, is erg lastig en soms zelfs niet mogelijk. Dat verhoogt de (werk)druk op de rest van de organisatie.

Leeswijzer

Deze bestuursrapportage volgt de programma- en thema-indeling zoals door de raad vastgesteld bij aanvang van de huidige raadsperiode. In de 'Financiële verordening gemeente Goirle 2019', art. 6.1 is vastgelegd dat het college afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten van programma's en investeringskredieten in de begroting, groter dan € 25.000 op programmaniveau toelicht. In deze en voorliggende bestuursrapportages geschiedt die toelichting op themaniveau, mede omdat autorisatie van baten en lasten (art. 5.1) en daardoor ook het doen van voorstellen tot beleidsbijstelling of bijsturing van baten en lasten (art. 5.2) op themaniveau geschiedt. Om die reden schetsen wij u in deze rapportage per thema de beleidsmatige afwijkingen onder het kopje 'Hoe staan we ervoor', doen we voorstellen tot bijsturing ten aanzien van beleid en (vooral nog) middelen bij het kopje 'Welke concrete voorstellen doen we?'. Daar waar we wel een financiële afwijking signaleren maar geen reden zien voor bijsturing melden we deze onder 'risico's'. Bij de beoordeling van de financiële afwijkingen is de 'Regeling budgetbeheer gemeente Goirle 2020' toegepast. Dat betekent dat geringe over- of onderschrijdingen zoveel mogelijk binnen de thema's en taakvelden worden gecompenseerd. Tot slot wordt in deze bestuursrapportage gerapporteerd over actuele stand van zaken van de nog te realiseren, ingeboekte bezuinigingsmaatregelen.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	4
Programma 1 Inwoner.....	5
Thema 1.1 Preventie	9
Thema 1.2 Onderwijs	10
Thema 1.3 Zorg en activering	11
Programma 2 Leefomgeving	14
Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik.....	14
Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen	15
Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving	16
Programma 3 Bedrijvigheid.....	17
Thema 3.1 Bedrijvigheid.....	17
Programma 4 Bestuur en organisatie.....	18
Thema 4.1 Bestuur	18
Thema 4.2 Dienstverlening.....	19
Algemene dekkingsmiddelen en Overhead	20
Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen	20
Thema 5.2 Overhead	24
Financiële positie.....	26
Financiële consequenties 2e Bestuursrapportage 2021	26
Bezuinigingen	28

Programma 1 Inwoner

Effecten in het sociaal domein als gevolg van de corona crisis

Eenzaamheid

De volwassen monitor van de GGD (2020) is opgeleverd. Hieruit zien we dat er, ondanks corona, geen substantieel verschil is in het percentage inwoners dat zich eenzaam voelt ten opzichte van 2016 (40%). Wel vinden wij het percentage zodanig dat we hier in 2022 op willen gaan inzetten. "Tegengaan van eenzaamheid" is één van de speerpunten in de visie "Goirle GLANST".

Ondernemers

Op 1 januari 2021 is de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. Hierin is opgenomen dat zelfstandig ondernemers met schulden recht hebben op schuldhulpverlening van de gemeente. De corona-crisis treft ondernemers die in onze gemeente wonen. We verwachten dat de hulpvraag van ondernemers stijgt vanwege het stopzetten van de corona steunpakketten per 1 oktober. Om daar goed op voorbereid te zijn is de corona compensatie gemeentelijk schuldenbeleid vanuit het rijk gereserveerd en worden ondernemers proactief benaderd. Waar nodig wordt ondersteuning geboden. Daarnaast is het risico aanwezig dat het aantal aanvragen (bijzondere) bijstand zal stijgen door het stopzetten van de landelijke steunmaatregelen.

Bijstand

De stijging in de aanvragen voor (bijzondere) bijstand is lager dan in het begin van het jaar verwacht werd. Mensen die als gevolg van corona werkloos zijn geworden hebben we relatief snel kunnen plaatsen op werkplekken. Desondanks wordt in het laatste kwartaal van 2021 opnieuw een stijging in de aanvragen (bijzondere) bijstand verwacht, omdat de steunpakketten per 1 oktober zijn stopgezet (bron: UWV).

Kansenteams

De proeftuinen kansenteams zijn met het heropenen van de scholen weer opgestart. De eerste resultaten worden eind 2021 verwacht en aan de raad ter informatie voorgelegd.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Het schoolmaatschappelijk werk heeft in samenwerking met de scholen veel gedaan om kwetsbare gezinnen in beeld te krijgen en waar nodig ondersteuning te bieden. We hebben geen cijfers om te onderbouwen of huiselijk geweld al of niet is toegenomen. Uit landelijke gegevens blijkt er wel sprake te zijn van een groei. Veilig Thuis is begin dit jaar gestart met een relatiebeheerder en twee outreachende casemanagers ten behoeve van een betere samenwerking met 't Loket en zijn er meer contactmomenten met Veilig Thuis. Uitvoerende medewerkers zijn tussentijds bijgeschoold in het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Personen met verward gedrag

Omdat het hier gaat om een kwetsbare doelgroep, zijn de burgerinitiatieven Wies en Kiemuur tijdens de tweede lockdown gewoon opengebleven. Daar is goed gebruik van gemaakt. Met behulp van de procesregisseur veiligheid zijn er kortere lijnen gecreëerd tussen betrokken partners in de aanpak van personen met verward gedrag waardoor deze zijn doorgeleid naar de hulp die zij behoeven.

Zorg

Binnenkomende zorgvragen bij 't Loket zijn nog steeds vaker complex. Dit kan een nasleep van corona zijn. De aanbieders van zorg hebben hun werk weer volledig kunnen hervatten. Ook zien we dat in de corona-periode steeds meer ouderen sneller 'slechter' zijn geworden, waardoor meer ondersteuning nodig is. Het is niet goed mogelijk om dit met cijfers te onderbouwen omdat de meeste vragen een eigen oorsprong hebben: dementie of problemen bij opgroeien, enz. zijn er altijd geweest. Ook vraagt de (maatschappelijke) beweging 'langer thuis wonen' meer van de Wmo.

Hulpmiddelen

Er zijn lagere uitgaven aan hulpmiddelen. Dit is een gevolg van de corona-situatie, waardoor de vraag naar hulpmiddelen tijdelijk lager is geweest dan normaal. Daarnaast zijn als gevolg van corona de levertijden langer, waardoor er over de hele linie vertraging is ontstaan. De verwachting is dat dit effect later deels ingehaald zal worden. De vraag naar hulpmiddelen wordt de komende jaren alleen maar groter als gevolg van vergrijzing en langer thuis wonen van ouderen.

Sportverenigingen

De binnen- en buitensportverenigingen die huren van de gemeente hebben in 2021 twee keer een gedeeltelijke kwijtschelding van de huur ontvangen. De gemeente heeft beide keren een aanvraag gedaan bij het Rijk ter compensatie (in het kader van de Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties).

Cultuur

De gemeente heeft meerdere corona steunpakketten ontvangen voor cultuur. We hebben deze middelen verdeeld onder een aantal culturele instellingen. We hebben voor deze instellingen de huur voor drie kwartalen 2020 en één kwartaal 2021 kwijtgescholden. Daarnaast hebben we de bibliotheek en Factorium een deel toegekend op basis van een specifieke aanvraag. Voor de middelen uit het 3e en 5e steunpakket wordt een voorstel uitgewerkt.

Jeugdwerkloosheidvrije zone

In regionaal verband hebben we de ambitie uitgesproken om te komen tot een jeugdwerkloosheidvrije zone. Sinds januari 2021 hebben wij één jongerenregisseur voor één dag in de week in dienst. Afsproken is dat de bestaande voordeur van het jongerenpunt intact blijft. Dit betekent dat jongeren ook via mail, app, telefoon en in persoon aan de balie in Tilburg contact kunnen leggen met het jongerenpunt. In het begin van het jaar hebben we minder jongeren bereikt dan verwacht vanwege de corona maatregelen. De outreachende aanpak middels huisbezoeken heeft minder plaatsgevonden door corona. Hierdoor zijn er minder jongeren in beeld.

Grip en zicht op het sociaal domein: Beheersmaatregelen en taakstelling (LOT)

In de begroting van 2021 is er een taakstelling opgenomen als gevolg van een disbalans tussen inkomsten en uitgaven binnen het Sociaal domein. Deze disbalans is het gevolg van de grote tekorten in de jeugdzorg. Om deze disbalans meer te beheersen is er een taakstelling opgenomen in het sociaal domein. Afgelopen jaar is veel energie gestoken in het uitwerken van mogelijkheden om de taakstelling te bewerkstelligen.

Maatregelen, die zijn opgestart in 2021 en vormgegeven om meer grip en zicht in het sociaal domein te bereiken:

- De visie van het sociaal domein (Goirle Glanst) is vernieuwd. In deze visie wordt de blik op de toekomst gericht en concluderen we dat we op een andere manier moeten kijken naar ons werken en de financiële middelen zo efficiënt mogelijk moeten inzetten. De vertaling van de visie naar de uitvoering binnen het sociaal domein is na vaststellen van de visie door de Raad mogelijk.

- In de (sub) regio worden gezamenlijke inkooptrajecten opgestart voor Wmo begeleiding, Wmo beschermd wonen, Jeugd en Wmo hulp in de huishouding. Deze andere manier van inkoop geeft betere mogelijkheden voor sturing en monitoring op (financiële) effecten.
- Het Maatpact is in 2020 ten uitvoering gebracht en werkt in 2021 en 2022 door. De uitvoeringskosten in 2020 waren lager dan begroot, voor 2021 verwachten we dat deze ontwikkeling zich voortzet. Een raadsinformatiebrief zal nog in 2021 verstuurd worden met een tussenevaluatie.
- Extra aandacht voor vroegsignalering en investeren hierin biedt kansen. Met vroegsignalering is er eerder perspectief voor de inwoner die met achterstallige betalingen te maken heeft. De inzet op vroegsignalering heeft een besparing tot gevolg, omdat voorkomen kan worden dat iemand in de bijstand komt en/ of psychische/maatschappelijke hulp aanvraagt.
- Het afgelopen jaar heeft de inzet van de praktijkondersteuner huisarts GGZ en jeugd een positief effect op de 'zwaarte' van de beschikkingen gehad. De praktijkondersteuner ondersteunt de huisarts bij de begeleiding en behandeling van patiënten, waardoor er later geen of minder zware jeugdhulp nodig is. Daarnaast is bij 't Loket meer focus geweest op afschalen van zorg indien mogelijk.
- Normaliseren is een uitgangspunt dat overal in terugkomt. Dit betekent dat er zoveel mogelijk in de omgeving van de inwoners zelf wordt opgelost. Dit kan door versterken sociale basis/wijk maar ook problemen oplossen met het netwerk van de inwoners. Dit uitgangspunt komt terug in de visie Goirle Glanst maar ook als leidend principe bij de diverse inkooptrajecten.
- In het laatste kwartaal 2021 zal het inkooptraject algemene voorzieningen (voorliggend veld) worden afgerond. Hierbij is één integrale uitvraag gedaan waarbij het behalen van de maatschappelijke effecten de opdracht is. Een voorbeeld van een effect is het versterken van de kracht van de samenleving en verschuiven van maatwerkvoorzieningen naar het voorliggend veld. De leidende principes hierbij zijn o.a. normaliseren en positieve gezondheid.
- Aanpassen beheersmaatregelen voor in- en uitstroom bijstand, waardoor instroom vermindert en uitstroom toeneemt. Hoe? Wijzen op alternatieven, strenger aan de poort, trainingen voor doelgroepen. Als je meer uitstroom hebt, is een toename aan loonkostensubsidie aannemelijk, hiertussen zit een causaal verband.
- In 2021 wordt een start gemaakt met de actualisatie van het subsidiebeleid. Dit wordt in de lijn van de visie Goirle Glanst aangepast.
- In 2021 is meegedraaid in de regionale pilots in het kader van de nieuwe Wet inburgering per 1 januari 2022. Hierdoor is er inzicht in wat er regionaal ingekocht moet worden, wat er lokaal met het voorliggend veld kan worden opgelost en waarmee de statushouders het snelste inburgeren (combinatie taal en werk).
- In mei 2021 is de regionale pilot Gezinsadvocaat gestart, waarbij gezinnen in scheiding vooraan in het proces terecht kunnen met juridische vragen. De gezinsadvocaat treedt dan op als een soort van mediator waarbij het de insteek is om een problematische scheiding te voorkomen.

Deze beheersmaatregelen zijn gericht op het zicht en grip binnen het hele sociaal domein. Zoals al eerder aangegeven is afvlakking van de stijging van de uitgaven hierbij leidend.

De uitwerkingen/ effecten van deze beheersmaatregelen zitten in de oriënterende of opstartende fase. Hierdoor is een vertaling naar een absolute waarde nog niet mogelijk, ook omdat de effecten van de maatregelen pas op de lange termijn zichtbaar zijn. Op basis hiervan is het in 2021 niet mogelijk de taakstelling in financiën te vertalen.

Daarnaast communiceren alle onderdelen binnen het sociaal domein met elkaar. Een voorbeeld is dat meer uitstroom bij de uitkeringen kan leiden tot een hogere loonkostensubsidie. Er is dus in dit geval geen sprake van een bezuiniging, omdat deze op een andere plaats binnen het sociaal domein uitgaven betekent. De beheersmaatregelen kunnen dus effecten hebben binnen het gehele sociaal domein. De financiële verwerking vindt daarom plaats op diverse posten.

In 2020 heeft het rijk erkend dat de tekorten op jeugdhulp een landelijke tendens zijn en stelt in 2021 eenmalig een bedrag van € 566.000 in de algemene uitkering voor de gemeente Goirle beschikbaar voor de tekorten jeugd. Tevens zijn er plannen om een structurele verhoging van de middelen voor jeugdzorg vanaf 2022 beschikbaar te stellen, de definitieve hoogte van dit bedrag is nog niet bepaald.

Met de positieve tweede kwartaal prognose voor jeugd vanuit de regio HvB kan een deel van de taakstelling voor 2021 financieel worden ingevuld. Het positief financieel effect kan op inhoud worden verbonden aan de taakstelling waartoe de raad heeft besloten. We zien dat de uitgaven voor 2021 voor regionale jeugdzorg lager zijn dan begroot (zie paragraaf 1.3). Wij als gemeente erkennen het belang van de taakstelling door het invoeren van beheersmaatregelen, terwijl het Rijk heeft erkend dat de middelen voor de jeugdzorg ontoereikend zijn en de algemene uitkering heeft verhoogd.

Thema 1.1 Preventie

Hoe staan we ervoor?

Gedupeerden kinderopvangtoeslagenaffaire

In 2021 heeft de gemeente Goirle middelen ontvangen voor de ondersteuning van gedupeerden. Gedupeerden die zich bij 't Loket gemeld hebben, worden ondersteund. Dit is in alle gevallen maatwerk en afhankelijk van de vraag en behoefte.

Welke concrete voorstellen doen we?

1. Uitvoeringsmiddelen Sportakkoord

In 2021 hebben we voor de uitvoering van het lokale sportakkoord € 40.000 van het Rijk ontvangen. Hier staan reeds uitgaven tegenover. In oktober 2021 is hier € 45.142 aan toegevoegd. Deze twee bedragen worden in 2021 budgetneutraal geraamd. Uitgifte van de middelen loopt door tot en met 2022 in samenspraak met het kernteam lokaal sportakkoord.

2. Gederfde inkomsten sporthal de Haspel

De sporthal is tot 19 mei jl. in verband met de op dat moment geldende corona maatregelen gesloten geweest voor verenigingen, hierdoor zijn de verwachte inkomsten € 30.000 lager dan verwacht. We stellen voor het budget te verlagen.

3. Maatpact

De 3e fase van het Maatpact is in mei 2021 van start gegaan. De verwachting is dat het budget kan worden verlaagd met € 50.000. Deze verlaging heeft geen effect op het exploitatiesaldo, omdat de middelen teruggaan naar de bestemmingsreserve sociaal domein.

4. Subsidie Verbindend samenwerken Veilig Thuis en lokale wijkteams

In oktober 2021 hebben we een eenmalige subsidie ontvangen van de gemeente Tilburg van € 18.000 zodat in de uitvoering 't Loket gelijk mee kan oplopen na een melding bij Veilig Thuis. We verwerken de subsidie en de verwachte uitgaven budgetneutraal.

5. Lokaal Preventie Akkoord Goirle

In 2021 hebben we van het ministerie VWS € 20.000 ontvangen inzake verlening specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventie-aanpakken. We zetten hierbij aanvullend in op preventie op het gebied van alcohol, roken, drugs en gameverslaving in samenwerking met het voorliggend veld. We verwerken de subsidie en de verwachte uitgaven budgetneutraal.

Welke kansen / risico's zien we?

De latere ingangsdatum voor de nieuwe contracten voor onze algemene voorzieningen (lokaal) en de maatwerkvoorzieningen Wmo begeleiding en Jeugd (regionaal) hebben nadelig impact op de haalbaarheid van de financiële effecten voor 2021 en 2022.

Thema 1.2 Onderwijs

Hoe staan we ervoor?

Onderwijshuisvesting

De gesprekken met betrekking tot de vervangende huisvesting voor het Mill Hill-college zijn bezig. Het schoolbestuur OMO is bezig met het voorbereiden van een businesscase voor vervanging/ nieuwbouw om aan de gemeente voor te leggen. Als gevolg van deze gesprekken zal er in 2021 geen besluitvorming plaatsvinden.

Welke concrete voorstellen doen we?

Het college doet voor dit thema geen bijstuuringsvoorstellen op beleid of middelen.

Welke kansen / risico's zien we?

Er zijn voor dit thema geen kansen of risico's te melden.

Thema 1.3 Zorg en activering

Hoe staan we ervoor?

Woonvoorzieningen

De uitgaven aan woonvoorzieningen zijn dit jaar hoger als gevolg van de afronding van de appartementen van het Wings project en andere woningaanpassingen. Het Wings project is een vorm van zelfstandig wonen voor een bepaalde doelgroep van jonggehandicapten. Het is een aantal jaren geleden in samenwerking met Woonstichting Leystromen tot stand gekomen. Leystromen heeft veel geïnvesteerd in de bouw van geschikte appartementen. Aangezien het een zelfstandige woonsituatie betreft en geen inrichting, valt een aantal noodzakelijke woonvoorzieningen onder de Wmo. De betreffende voorzieningen zijn in overleg met medewerkers van de uitvoering Wmo geselecteerd en goedgekeurd met het uitgangspunt goedkoopst-adequaate. Het meenemen van Wmo-voorzieningen bij de bouw is veel goedkoper dan dat elke bewoner voor zichzelf achteraf een voorziening zou moeten aanvragen. Gezien de doelgroep zijn bepaalde veel voorkomende voorzieningen meteen in alle appartementen aangebracht.

Huishoudelijke ondersteuning

Zoals al eerder gemeld worden de uitgaven voor de huishoudelijke ondersteuning beïnvloed door corona, langer thuis wonen van ouderen en invoering van het abonnementstarief. Het zelfregulerend effect van de vroegere eigen bijdrage is weggefallen. Daarbij is het wettelijk niet mogelijk om financiële draagkracht mee te wegen in de beoordeling van het recht hierop.

Vergunninghouders (voorheen genaamd 'statushouders')

De raad heeft middelen beschikbaar gesteld voor de sluitende aanpak van vergunninghouders. De afgelopen periode is in samenwerking met betrokken partners gewerkt aan de versterking van een integrale aanpak waarbij ook de regisseursrol vanuit de gemeente met betrekking tot de ketenaanpak is versterkt (waarin het gedachtegoed van de nieuwe Wet inburgering tot uiting komt). Ook is geïnventariseerd welke aanvullende producten wenselijk zijn om de integrale aanpak te versterken. De uitvoering hiervan is tijdelijk uitgesteld vanwege de beperkende maatregelen rondom de Corona pandemie aangezien een digitaal aanbod minder passend is voor deze doelgroep. Hierdoor hebben we de beschikbare middelen nog niet in kunnen zetten. Het plan van aanpak ligt klaar om uitvoering te geven aan doelen en uitgangspunten van 2021. De komende periode gaan we deze tot uitvoering brengen waarbij tevens aandacht is voor een structurele inbedding. Daarnaast, gelet op de huidige politieke ontwikkelingen met betrekking tot extra instroom vluchtelingen, is het belang van sluitende aanpak extra onderstreept.

Welke concrete voorstellen doen we?

6. Huishoudelijke ondersteuning

Vanwege de grote toename van het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning en hogere uitgaven (zie onder 'hoe staan we ervoor') stellen we voor om € 300.000 bij te ramen.

7. Woonvoorzieningen

De uitgaven aan woonvoorzieningen zijn € 50.000 hoger. De afronding van de appartementen van het Wings project is hiervoor de belangrijkste verklaring: € 42.000. We stellen voor om het budget met € 50.000 te verhogen.

8. Jeugdzorg

- De prognose tweede kwartaal 2021 jeugdhulp Regio Hart van Brabant is ten opzichte van de begroting 2021 erg gunstig. De positieve afwijking is € 1.016.443 ten opzichte van de begroting. Dit betekent dat de gemeente Goirle volgens de prognose aanzienlijk minder kosten aan jeugdhulp verwacht in 2021. De totstandkoming van dit bedrag is toegelicht in de RIB van 18 oktober 2021. Dit bedrag komt door drie ontwikkelingen: zijnde de daling van de landelijke zorgkosten, de daling van de overige zorgkosten zoals crisisplaatsingen en de daling in de gemiddelde prijs per ingezet arrangement. Voor meer informatie verwijzen wij u naar eerdergenoemde raadsinformatiebrief. Voor deze bestuursrapportage willen wij u vragen in te stemmen met een verlaging van het begrote budget van € 600.000. De verlaging is niet het voor het volledige bedrag zoals genoemd in de prognose 2e kwartaal 2021 jeugdhulp regio Hart van Brabant, omdat we rekening moeten houden met de niet beïnvloedbare kosten. Dat zijn de landelijke zorg van ruim € 300.000 en de onvoorziene (overige) spoeduitgaven van € 100.000.
- Daarnaast is de definitieve afrekening van regionale jeugdzorg 2020 ontvangen. De totale afrekening 2020 was een positieve afwijking van € 742.760. Hiervan is € 330.947 verwerkt in de jaarrekening 2020 van gemeente Goirle. Het restant van € 411.813 brengen we in 2021 op het budget in mindering. We stellen voor om het budget regionale jeugdzorg 2021 met totaal van € 1.028.256 te verlagen.

Financieel overzicht van regionale jeugd 2021

Beschrijving	Bedrag in euro's
Budget jeugdzorg regionaal	7.816.205
Verwachte uitgaven, prognose 2021-2 Regio HvB	-6.799.761
Voorlopig resultaat 2021	1.016.443
Reservering onvoorzien en landelijke zorgkosten	-400.000
Verlagen in Burap 2021-2	616.443
Afrekening jeugd 2020	411.813
Voordeel op jeugd 2021 (incl. resultaat 2020)	1.028.256

- Daarnaast heeft de rijksoverheid in 2021 in de algemene uitkering aanvullend budget van € 566.000 voor jeugdhulp toegekend. Dit is geen extra budget noch geormerkt geld, maar een langverwachte compensatie voor de uitgaven die we voor jeugdhulp reeds maken. De uitwerking hiervan vindt u in programma Algemene dekkingsmiddelen en Overhead.

9. Bijstand aan zelfstandigen

Door corona heeft Tilburg minder onderzoeken kunnen uitvoeren en zijn er minder werkzaamheden uitgevoerd binnen BBZ/IOAZ. We stellen voor het budget te verlagen met € 26.000.

10. Vergoeding kinderopvang

Ouders zijn meer zelfredzaam geworden en hierdoor zien we een afname in het aantal aanvragen voor extra regeling kinderopvang. Het voorstel is het budget te verlagen met € 23.000.

11. Extra inzet ondernemers

De verwachting is dat de hulpvraag van ondernemers stijgt nu de corona steunregelingen zijn gestopt. Daarnaast is sinds 1 januari 2021 in de wet verduidelijkt dat zelfstandig ondernemers met schulden recht hebben op schuldhelpverlening van de gemeente. Om hierop voorbereid te zijn, is de ontvangen corona-compensatie gemeentelijk schuldenbeleid (€ 23.198) gereserveerd voor schuldhelpverlening voor ondernemers. We verplaatsen dit budget van thema 5.1 Algemene Dekkingsmiddelen naar thema 1.3.

Welke kansen / risico's zien we?

Huishoudelijke ondersteuning

Het risico op hogere uitgaven blijft aanwezig aangezien we op veel factoren niet veel invloed hebben. Denk hierbij aan de nawerking van corona, langer thuis wonen van ouderen en het abonnementstarief. Een specifieke beheersmaatregel hiervoor is een training voor de uitvoering in het toepassen van normaliseren. Daarnaast bereiden we een nieuwe aanbesteding voor met een andere systematiek om beter te kunnen sturen op de omvang en de betaling van de geleverde ondersteuning. Ook zetten we meer in op het gebruik van voorliggende algemene en algemeen gebruikelijke voorzieningen.

Nieuwe Wet Inburgering

De ingangsdatum van de nieuwe Wet inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022. Dit heeft tot gevolg dat de groep inburgeraars die onder het huidige stelsel valt, groter wordt (de zogenaamde Ondertussengroep). Hierdoor kunnen zij minder gebruik maken van een integraal aanbod wat binnen de nieuwe Wet Inburgering als uitgangspunt is opgenomen. Het risico ontstaat dat zij hierdoor langer afhankelijk blijven van de bijstand. Ander gevolg is dat de implementatie van de nieuwe Wet Inburgering een half jaar later dan gepland plaatsvindt. Gemeenten ontvangen hiervoor compensatie van het Rijk, zowel voor de zogenaamde Ondertussengroep als ook extra implementatie budget. Het is nog niet duidelijk of de middelen die we ter compensatie ontvangen toereikend zijn. We nemen deel aan regionale pilots, vooruitlopend op de invoering van de nieuwe Wet inburgering. De opgedane ervaring wordt ingezet bij de verdere lokale uitwerking die dit jaar plaatsvindt.

Algemeen

De latere ingangsdatum voor de nieuwe contracten voor onze algemene voorzieningen (lokaal) en de maatwerkvoorzieningen jeugd en Wmo Begeleiding (regionaal) hebben een nadelige impact op de haalbaarheid van de financiële effecten voor 2021 en 2022 zoals meer in voorliggend veld oplossen waardoor er minder aanspraak gemaakt wordt op maatwerk-voorzieningen.

Programma 2 Leefomgeving

Thema 2.1 Slim omgaan met ruimtegebruik

Hoe staan we ervoor?

Kapbeleid

Bij de evaluatie van het kapbeleid bleek er onvoldoende visie op het groen in het algemeen te zijn. We hebben gekozen om eerst een programma Groen op te stellen met daarin ambities voor het groen in de gemeente. Als uitvoering daarvan volgt dan later de aanpassing van het kapbeleid (2022).

Speelbeleid

Het huidige Speelbeleid is gebaseerd op speelplekken voor kinderen. In het kader van de nog vast te stellen Omgevingsvisie trekken we dit breder naar een 'Beleid voor gezonde en actieve buitenruimte voor jong en oud'. Het actualiseren van het Speelbeleid is daarom nu niet aan de orde in tegenstelling tot wat in de begroting staat. De huidige speelvoorzieningen houden we heel en veilig.

Gladheidsbestrijding

Door de vele sneeuw in februari 2021 hebben we meer moeten strooien waardoor er € 25.000 meer is uitgegeven dan begroot. Dit hadden we niet voorzien, de afgelopen winters waren wat milder.

Welke concrete voorstellen doen we?

12. Project Schoolmeesterpark

Het project Schoolmeesterpark draagt bij aan de ambities voor een veilige openbare ruimte die uitnodigt om te verblijven en te recreëren. De kosten van aanleg zijn groter dan het gevraagde krediet. Dit is het gevolg van onder andere plaatsing van hekwerken (veiligheidskwestie) en groeiplaatsverbetering van bomen. Het werkelijke tekort op het uitvoeringskrediet is € 18.000. De extra kapitaallasten zijn € 1.130 per jaar. Dekking hiervoor valt binnen het thema.

Welke kansen / risico's zien we?

Leges

We verwachten dat we door een toename van het aantal aanvragen Omgevingsvergunning € 50.000 meer leges gaan ontvangen dan begroot. Daarnaast loopt een bezwaar tegen de leges met een betwistbedrag van € 250.000. Als dit bezwaar/beroep gegrond verklaard wordt dan blijven de legesopbrengsten € 200.000 onder het begrote bedrag.

Thema 2.2 Verstandig omgaan met natuurlijke bronnen

Hoe staan we ervoor?

Het college heeft voor dit thema geen afwijkingen toe te lichten.

Welke concrete voorstellen doen we?

13. Riolering en Water

In lijn met het dekkingsplan 2021-2024 zetten we de komende 4 jaar de egalisatievoorziening tarieven rioolheffing in voor een bedrag van € 250.000. Op deze manier houden we de tarieven lager. Het dekkingsplan door de raad is vastgesteld in 2020. We verwerken deze administratieve correctie nu alsnog in de begroting, dit heeft geen financieel effect.

14. OMWB

Halverwege 2021 constateren wij dat er extra budget van € 30.000 nodig is voor bestuurlijke handhaving, repressieve handhaving en adviestaken. Deze taken zijn uitbesteed aan de OMWB. Een stijging in het aantal meldingen (VTH & milieu) is de oorzaak. Er is dekking beschikbaar binnen het thema. Hier ontstaat geen afwijking ten opzichte van de begroting, maar dit is een nadere toelichting op hetgeen in de eerste bestuursrapportage is gemeld.

15. Energietransitie (klimaat mitigatie)

Waar mogelijk proberen we in de energietransitie gebruik te maken van subsidieregelingen. Voor het inkopen van extern advies voor de Transitie visie warmte en voor het project energiebesparing, dat we samen met Duurzaam Riel Goirle uitvoeren, hebben we Rijkssubsidie aangevraagd én ontvangen van € 20.000 en € 135.000. Deze extra middelen maken het mogelijk om bijvoorbeeld acties zoals het uitdelen van energieboxen te financieren. In de begroting hadden we deze subsidies en uitgaven niet gemeld.

16. Duurzame subsidieregelingen

Het ziet er naar uit dat het subsidieplafond dat is vastgesteld voor duurzame initiatieven niet volledig benodigd is. Er is dit jaar een beperkt aantal initiatieven ingediend. We melden een financieel voordeel van € 20.000. We zetten dit in als dekkingsmiddel binnen het thema.

17. Afval - vergoeding papier

De verwachte daling van de vergoeding voor papier, is uitgebleven. Dit levert een financieel voordeel op ten opzichte van de begroting van € 75.000. We stellen voor om dit voordeel te storten in de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing. Op deze manier blijft het geld beschikbaar binnen het gesloten circuit van de afvalstoffenheffing.

18. Afval - ondergrondse glasbakken

De drie ondergrondse glasbakken op Plein 1803 zijn in slechte staat. De BAT stelt dat er gevaar is voor de veiligheid. Wanneer de kettingen breken kan het glas alle kanten op vliegen. Gezien de noodzaak is een investering van € 46.000 nodig om de huidige glasbakken te vervangen. De kapitaallasten hiervoor bedragen voor 2021 € 3.527. Uw raad wordt gevraagd dit krediet beschikbaar te stellen.

Welke kansen / risico's zien we?

Er zijn voor dit thema geen kansen of risico's te melden.

Thema 2.3 Zorg voor veilige leefomgeving

Hoe staan we ervoor?

Alle activiteiten in 2021 kunnen binnen de bestaande budgetten worden uitgevoerd.

Door corona hebben we minder activiteiten uitgevoerd waardoor een deel van het budget niet wordt opgemaakt.

Voor wat betreft de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is de gemeentelijke bijdrage in 2020 naar aanleiding van het kostenverdeelmodel te hoog gebleken. Dit blijkt uit de jaarrekening 2020 van de Veiligheidsregio.

Welke concrete voorstellen doen we?

Het college doet voor dit thema geen bijstellingsvoorstellen op beleid of middelen.

Welke kansen / risico's zien we?

In 2020 en 2021 is vanuit Goirle aan de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) ambtelijke capaciteit geleverd t.b.v. de regionale aanpak van de corona-crisis. De financiële tegemoetkoming vanuit de VRMWB stopt per 1 oktober. Omdat de crisis nog niet ten einde is, kan het zijn dat ook na 1 oktober nog een beroep wordt gedaan op de ambtelijke capaciteit. Zeer waarschijnlijk volgt hiervoor ook een financiële tegemoetkoming.

Programma 3 Bedrijvigheid

Thema 3.1 Bedrijvigheid

Hoe staan we ervoor?

Het zwaartepunt van het team Economie ligt, net als ten tijde van de eerste bestuursrapportage, op dit moment bij het ondersteunen van de ondernemers op het gebied van corona-maatregelen. In overleg met de ondernemers stellen we andere geplande activiteiten (bijvoorbeeld het opstellen van de Economische Agenda) uit.

Welke concrete voorstellen doen we?

19. Kermis

In verband met de op dat moment geldende corona-maatregelen zijn ook dit jaar de kermissen in Goirle en Riel niet doorgedaan. We hebben hierdoor minder kosten gemaakt, maar daarnaast vervallen ook de kermisinkomsten. Dit alles geeft een financieel nadeel van € 30.000. We stellen voor om dit financiële nadeel te dekken uit de corona-steunpakketten, die verwerkt zijn in thema 5.1 Algemene Dekkingsmiddelen.

Welke kansen / risico's zien we?

Ten opzichte van de eerste bestuursrapportage is voor dit thema niets veranderd. We verwachten na het stopzetten van de financiële steun van de overheid een toename aan faillissementen en mogelijk ook een toename van leegstand. Dit heeft ook effect op het sociale en financiële domein.

Programma 4 Bestuur en organisatie

Thema 4.1 Bestuur

Hoe staan we ervoor?

Installatie raadszaal

In de eerste bestuursrapportage meldden we een risico voor het overschrijden van het geraamde bedrag voor het onderzoek naar de vervanging van de vergaderinstallatie in de raadszaal. Het onderzoek is gestart en kan worden uitgevoerd binnen het begrote budget.

Welke concrete voorstellen doen we?

20. Online raadsvergaderingen

Voor het online vergaderen maken we kosten van ongeveer € 9.000. Deze zijn gerelateerd aan corona. We stellen voor om, net als in 2020, deze kosten te dekken door het corona-steunpakket in te zetten (thema 5.1).

Welke kansen / risico's zien we?

Er zijn voor dit thema geen kansen of risico's te melden.

Thema 4.2 Dienstverlening

Hoe staan we ervoor?

Digitale producten

We hebben op de website aandacht besteed aan de mogelijkheden om producten digitaal aan te vragen. Hierdoor zien we een toename, ook in categorieën die eerder achterbleven.

Fixi

In de eerste bestuursrapportage deden we een risicomelding over het toegenomen aantal meldingen in Fixi. We werken aan een verbetering van het proces.

Welke concrete voorstellen doen we?

21. Verkiezingen

De kosten voor het organiseren van de Tweede Kamer verkiezingen zijn vanwege corona dit jaar € 40.000 hoger dan de voorgaande verkiezingen. De verkiezingen zijn over meerdere dagen verspreid en de mogelijkheid tot briefstemmen is ingevoerd. Dit zorgde voor onder andere meer drukwerk, portokosten en presentiegelden voor stembureauleden. Ook de aangepaste inrichting van de stemlokalen om te voldoen aan de corona maatregelen leidde tot hogere uitgaven. Voor deze uitgaven heeft het rijk extra budget beschikbaar gesteld in 2020 en 2021. Er is nog € 18.500 nodig om de gemaakte kosten in 2021 te dekken. We verplaatsen het geld uit de corona-compensatiepakketten van thema 5.1 naar thema 4.2.

Welke kansen / risico's zien we?

Er zijn voor dit thema geen kansen of risico's te melden.

Algemene dekkingsmiddelen en Overhead

Thema 5.1 Algemene dekkingsmiddelen

Hoe staan we ervoor?

Algemene uitkering gemeentefonds

In de eerste bestuursrapportage verwerken we de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2020 en de maartbrief 2021 met betrekking tot het 4e corona steunpakket. In deze tweede bestuursrapportage verwerken we de effecten van de Meicirculaire en de Septembercirculaire.

Meicirculaire

Over de uitkomsten van de Meicirculaire met betrekking tot de algemene uitkering van het gemeentefonds hebben wij de raad geïnformeerd met de RIB van 1 juli. De impact van deze Meicirculaire had voornamelijk betrekking op de incidentele compensatie tot een bedrag van € 506.000 vanwege de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de rijksmiddelen jeugd. Verder zijn er gelden beschikbaar gesteld voor bepaalde taakmutaties maar deze zijn vooralsnog niet gereserveerd en toegevoegd aan het saldo van de begroting 2021. Achteraf zijn twee taakmutaties uit de Meicirculaire alsnog gelabeld aan het 5e corona steunpakket voor een bedrag van afgerond € 18.400.

Septembercirculaire

Over de uitkomsten van de septembercirculaire met betrekking tot de algemene uitkering van het gemeentefonds hebben wij de raad geïnformeerd door de RIB van 12 oktober jl. en deze is ook toelicht in de beeldvormende vergadering van 12 oktober. De impact van deze septembercirculaire heeft voor 2021 voornamelijk betrekking op de volgende onderdelen:

- a. extra gelden vanwege de onderuitputting btw compensatiefonds (BCF)
- b. aanvullend extra gelden van € 60.000 voor de compensatie tekorten jeugdzorg;
- c. 5e steunpakket corona voor een bedrag van € 210.000.

A. Extra gelden vanwege het BCF

Het rijk houdt in haar begroting rekening met verwachte btw-declaraties van gemeenten. Na afloop van enig jaar wordt bepaald of de gemeenten meer of minder hebben gedeclareerd. In 2020 hebben de gemeenten in totaliteit minder gedeclareerd dan waarmee was gerekend. Daarom ontvangen de gemeenten nu in 2021 nog een bedrag extra algemene uitkering. Voor Goirle komt dat neer op een bedrag van € 245.000.

B. Rijksmiddelen jeugd

In de Meicirculaire hebben we voor 2021 extra middelen gehad vanwege de compensatie van de tekorten jeugdzorg. Het rijk stelt in 2021 incidenteel een extra bedrag van € 613 miljoen beschikbaar bovenop de € 300 miljoen aan tijdelijke extra middelen die eerder al beschikbaar zijn gesteld voor het jaar 2021.

Het resterende deel van € 493 miljoen keert het rijk uit via de Algemene uitkering in een drietal delen:

1. Een deel wat bestemd is om gemeenten in staat te stellen om de consultatiefunctie ggz vorm te geven.
2. Wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan.
3. Verdringing van andere uitgaven bij gemeenten tegen te gaan.

Totaal voor dit onderdeel voor Goirle:

- Aanpak problematiek jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg	€ 231.000
- Aanpak problematiek jeugdzorg: POH Jeugd GGZ	€ 12.000
- Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing en lichte jeugdzorg	€ 263.000
Totaal	€ 506.000

In eerste instantie was voor de VNG van het bedrag van € 613 miljoen een bedrag van € 55 miljoen gereserveerd voor de coördinatie en de informatievoorziening. In de Septembercirculaire is bekend gemaakt dat de kosten worden begroot op € 3,175 miljoen, waardoor het resterende bedrag nu beschikbaar komt. Voor Goirle is dat een bedrag van € 60.000. Het totaalbedrag komt op € 566.000.

C. 5e steunpakket corona

Achteraf zijn twee taakmutaties uit de Meicirculaire 2021 alsnog gelabeld aan het 5e corona steunpakket en dat heeft betrekking op heroriëntatie zelfstandigen 2021 (€ 8.407) en jeugd aan zet (€ 10.000). In de Septembercirculaire worden ook weer bedragen beschikbaar gesteld voor het steunpakket corona: een aanvulling voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (€ 148.166), extra middelen voor buurt en dorpshuizen (€ 10.019) en extra middelen voor lokale cultuur (€ 53.050). Genoemde bedragen reserveren we op een stelpost.

Welke concrete voorstellen doen we?

22. Invulling taakstellende bezuiniging op bedrijfsvoering

In het dekkingsplan 2020-2023 is een taakstellende bezuiniging opgenomen voor bedrijfsvoering oplopend van € 75.000 tot € 300.000. De taakstelling voor 2021 is € 150.000. Deze is voor 2021 concreet ingevuld, we passen de begroting hierop aan. We verwerken dit budgetneutraal binnen de thema's 5.1, 5.2 en 4.2.

23. Treasury / Kasgeld / rente

In de begroting 2021 was rekening gehouden met een aanvullende langjarige financiering tegen een rentepercentage van 1%. Door het voeren van een actief treasury beleid kan de benodigde financiering voor geheel 2021 worden verkregen met kasgeldleningen. De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) hanteert op dit moment een negatief rentepercentage voor kasgeldleningen. Daardoor sparen we enerzijds de begrote lasten van € 69.000 uit en verkrijgen we door de inzet van kasgeldleningen ook nog rente-opbrengsten ad € 13.000. Dit geeft een eenmalig voordeel van € 82.000. We passen de begroting hierop aan.

24. Algemene uitkering

In deze tweede bestuursrapportage worden de effecten van de Mei- en de Septembercirculaire verwerkt. Per saldo betekent dit een voordeel van afgerond € 930.000 voor het exploitatiesaldo.

Resumé:

hogere AU onderdeel jeugdzorg	€ 566.000
hogere AU onderdeel BCF	€ 245.000
hogere uitkering Voogdij 18+	€ 39.000
overige mutaties	€ 80.000
Totaal	€ 930.000

25. Belastingen

In de eerste bestuursrapportage deden we een risico-melding voor belastingen. Op dit moment kunnen we een deel van deze melding concreet maken. De opbrengsten OZB zijn hoger dan begroot, we verwachten een voordeel van € 100.000. Daartegenover staat een nadeel van € 100.000. We stappen over op een andere belastingapplicatie, de incidentele kosten zijn minimaal € 34.000. Ook hebben we extra kosten voor inhuur gemaakt, vanwege onderbezetting in het team belastingen (in GHO-verband en bij de contractpartner). Deze kosten schatten we in op € 66.000.

26. Vrijval verplichtingen 2020

Aan het eind van enig boekjaar wordt in 'verplichtingen' vastgelegd voor welke bedragen we nog facturen verwachten die samenhangen met werkzaamheden, producten of diensten die in dat boekjaar zijn verricht of geleverd. Eind vorig jaar is daartoe een inschatting gemaakt voor 2020. Inmiddels is duidelijk geworden dat een deel van die facturen lager uitvalt dan verwacht. Doordat de verplichtingen nu kunnen vrijvallen levert dat een incidenteel voordeel op van € 20.000.

27. Décharge

In het hoofdstuk 'Financiële positie' vindt u een geactualiseerd overzicht van nog openstaande, resterende bezuinigingsmaatregelen. Naast een toelichting over de actuele stand van zaken is voor een aantal specifieke bezuinigingen ook vermeld of het college een verzoek voor décharge doet. Dat kan vanwege incidentele of meerjarige realisatie, maar ook als het college meent dat een bezuiniging niet realiseerbaar is. Dat laatste is het geval voor een tweetal bezuinigingen. Het college verzoekt daarvoor gemotiveerd décharge en stelt voor het financieel nadeel van € 14.000 te verwerken in deze bestuursrapportage.

28. Inzet corona-steunpakketten

Gemeente Goirle heeft vanuit het Rijk steunpakketten voor corona ontvangen. Het college kan daarmee financieel nadeel door corona in de samenleving compenseren. Daar waar we signalen hierover hebben ontvangen, heeft ook compensatie plaatsgevonden. Ook de gemeente zelf ondervindt financieel nadeel ten gevolge van de coronapandemie. Denk aan gederfde (huur)inkomsten en extra gemaakte (online) vergaderkosten, of in verband met de coronamaatregelen die genomen moesten worden om de verkiezingen in maart jl. te organiseren. Ook voor die nadelen mogen de steunpakketten ingezet worden.

Het 3e en 4e steunpakket zijn met de eerste bestuursrapportage voorlopig budgetneutraal binnen dit thema 5.1 'Algemene dekkingsmiddelen' verwerkt, totdat er een concreet bestedingsdoel voor bepaald is. Op die manier kunnen de uitgaven en bestedingsdoelen centraal en eenvoudiger gemonitord worden en houden we grip en zicht op de uitgaven. Voor de verwerking van het 5e steunpakket (Mei- en Septembercirculaire 2021) bestendigen we deze lijn.

Aan de hand van een collegebesluit kan gebruik gemaakt worden van deze steunpakketten. Hieronder treft u een overzicht van collegebesluiten waarbij dekking ten laste van de corona steunpakketten is of wordt voorgesteld:

	3e steunpakket	4e steunpakket	5e steunpakket
	€ 262.246,00	€ 272.377,00	€ 229.642,00
TONK (*)	€ -	€ 48.936,00	
<i>Voorstel Burap 2</i>			
Gederfde inkomsten Haspel	€ 30.000,00		
Schuldhelpverlening ondernemers (*)	€ 23.198,00		
Kermis Goirle / Riel	€ 30.000,00		
Online vergaderen gemeenteraad	€ 9.000,00		
Verkiezingen (*)	€ 18.500,00		
	€ 110.698,00	€ 48.936,00	€ -
Saldo	€ 151.548,00	€ 223.441,00	€ 229.642,00

De steunpakketten zijn algemene middelen die algemeen inzetbaar zijn. Het is geen gelabeld of geormerkt geld. Het Rijk doet wel suggesties voor werkzaamheden die gedekt zouden kunnen worden uit deze coronasteunpakketten. De posten in bovenstaande tabel met een (*) komen overeen met suggesties van het Rijk.

Het voorstel voor deze bestuursrapportage verwerken we budgetneutraal, dat wil zeggen dat er weliswaar een verschuiving van middelen tussen thema's is, maar zonder exploitatie-effect.

Welke kansen / risico's zien we?

Belastingen

Naast het concrete voorstel voor belastingen, doen we ook een risicomelding. Het is niet uit te sluiten dat we incidenteel nog meer extra middelen moeten inzetten om de overstap naar een nieuw softwarepakket voor de GHO-belastingsamenwerking mogelijk te maken. Daarnaast zorgt een groot aantal nog niet afgehandelde bezwaarschriften, hoofdzakelijk ingediend door no-cure no-pay bureaus, voor onzekerheid over de hoogte van de opbrengsten en de verplicht uit te keren proceskostenvergoedingen.

Thema 5.2 Overhead

Hoe staan we ervoor?

Personeel en formatie

In de eerste bestuursrapportage maakten we melding van het feit dat de personele lasten nog in lijn waren met de begroting. Vanwege het stijgende verzuim (met name het langdurig, niet beïnvloedbare verzuim) en het feit dat een aantal vacatures niet of nauwelijks ingevuld konden worden vanwege vooral krapte op de arbeidsmarkt, is een overschrijding van de personele lasten voor 2021 echter onvermijdelijk.

Welke concrete voorstellen doen we?

29. Externe advieskosten

Het verzuim is hoog en daarmee ook de inzet van externe deskundigen. We volgen hierin het advies van onze bedrijfsarts. Daarnaast maken we extra kosten om ons functieboek te actualiseren. Dit is een direct gevolg van de organisatieontwikkeling. Op grond van de procedureregeling is hierbij inzet van een externe deskundige verplicht. We schatten de kosten in op € 15.000 en ramen dit bij.

Voor juridisch advies is jaarlijks een budget van ongeveer € 12.000 beschikbaar voor externe juridische advisering. Dit budget gebruiken we voor het inschakelen van de huisadvocaat (AKD) bij juridische kwesties waarvoor de juridische kennis en/of capaciteit niet in huis is. Het budget voor 2021 is ontoereikend vanwege de toegenomen vraag naar externe juridisch advies in een aantal dossiers. Hier ramen we een bedrag van € 21.000 bij. Binnen het thema is voor beide posten dekking van € 17.000.

30. Personele lasten

In de eerste bestuursrapportage namen we een risicomelding op van maximaal € 250.000 voor het salaris- en inhuurbudget. Dit risico omvat een hogere stijging van de pensioenpremies dan waar we in de begroting rekening mee gehouden hadden en het nadelig effect van de Septembercirculaire 2020. Inmiddels is duidelijk dat de stijging van de pensioenpremies onder gelijkblijvende omstandigheden opgevangen kan worden binnen het bestaande budget. De verwerking van het nadelig effect van de Septembercirculaire 2020 draaien we terug. Daardoor ontstaat een nadeel van eenmalig € 105.000.

31. Formatie inkoop

De ervaringen na de start van de inkoopadviseur voor GH0 laten zien dat de hoeveelheid werk op het vlak van inkoop voor de drie gemeenten teveel is voor één inkoopadviseur. Met name de strategische component en grote inkooptrajecten komen daar mee onder druk te staan. Er is voor gekozen om een medior inkoopadviseur toe te voegen om ondersteuning te bieden aan de senioradviseur, die hiermee wordt ontlast. De kosten voor Goirle bedragen € 14.280,00 en worden verwerkt in deze bestuursrapportage.

32. Projectopdracht Strategische Heroriëntatie

Eind juni 2021 heeft de raad ingestemd met de projectopdracht Strategische Heroriëntatie. Daarbij heeft de raad een voorlopig budget voor externe ondersteuning ter beschikking gesteld ten laste van de AWR. Op dat moment lag er geen onderbouwing onder het bedrag, het was een grove inschatting. Vanaf medio juli is externe expertise voor de financiële analyse ingehuurd. Bovendien worden momenteel nog kosten gemaakt om de discussie in de raad te faciliteren. De huidige inschatting van de kosten is € 40.000. De kosten voor een eventueel vervolgtraject zijn daarbij niet inbegrepen. Omwille van de rechtmatigheid stellen we de raad voor de overschrijding te dekken ten laste van de AWR.

33. Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA)

De gemeente Goirle is eigenrisicodragers voor de WGA. De kosten voor de lopende WGA trajecten berekenen we op € 63.325. Deze lasten zijn voor een deel begroot, en voor een deel worden deze gedekt uit de AWR. De onttrekking uit de AWR is € 28.000 lager dan begroot, in de exploitatie hebben we € 10.000 extra budget nodig.

Welke kansen / risico's zien we?

Personele lasten

CAO onderhandelingen gemeenten: 2,9% salarisverhoging.

De VNG wil het overleg over de nieuwe cao met de vakbonden hervatten. Met het oog daarop is een nieuw bod neergelegd. De belangrijkste onderdelen daaruit zijn een loonsverhoging van 2,9% en een looptijd van twee jaar voor de nieuwe cao. Daarnaast komt er een regeling voor het onbeperkt sparen van verlof. Een eventuele loonstijging brengt extra personele lasten met zich mee. De uitkomst hiervan is nog onbekend.

Corona-bonus

Een andere belangrijke stap is een afspraak over een extra beloning van ambtenaren voor hun extra inzet in het coronajaar 2021. Het eerdere bod van € 300 en een vergoeding van € 2 netto per dag dat ambtenaren thuis hebben gewerkt in 2021, wordt vervangen door een eenmalige uitkering van € 950 (naar rato) voor alle gemeentelijke medewerkers, of ze nu thuis hebben gewerkt of niet. De precieze uitwerking moet ook hierover nog plaatsvinden, maar brengt wel een mogelijk financieel nadeel met zich mee.

Krapte op de arbeidsmarkt en ziekteverzuim

Binnen verschillende geledingen zien we door de krapte op de arbeidsmarkt dat vacatures moeilijk tot niet zijn in te vullen met geschikte kandidaten. Daarnaast kampen we met een verzuimpercentage wat zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde, maar (extra) inhuur soms onvermijdelijk maakt.

Eigenrisicodragers voor Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA)

Er zijn voor 2021 geen risico's op nieuwe instroom.

Financiële positie

Financiële consequenties 2e Bestuursrapportage 2021

In onderstaande tabel zijn de per thema opgenomen voorstellen tot wijzigen van de begrote baten en lasten samengevoegd en is aangegeven of het een incidenteel dan wel structureel effect betreft. Onderaan de tabel is het financiële effect van deze Bestuursrapportage inzichtelijk gemaakt. De weergegeven structurele doorwerking zal worden verwerkt als wijziging op de begroting 2022.

	Omschrijving	Nadeel	Voordeel	Totaal	Structureel	Incidenteel
1	Uitvoeringsmiddelen Sportakkoord NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
2	Gederfde inkomsten De Haspel (corona) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		€ -
3	Maatpact (Reserve Sociaal Domein) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
4	Subsidie Veilig Thuis / Lokale wijkteams NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		€ -
5	Lokaal Preventie akkoord Goirle NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
6	Huishoudelijke ondersteuning	€ 300.000,00	€ -	€ -300.000,00		€ -300.000,00
7	Woonvoorzieningen	€ 50.000,00	€ -	€ -50.000,00		€ -50.000,00
8	Jeugdzorg	€ -	€ 1.028.256,00	€ 1.028.256,00		€ 1.028.256,00
9	Bijstand aan zelfstandigen	€ -	€ 26.000,00	€ 26.000,00		€ 26.000,00
10	Vergoeding kinderopvang	€ -	€ 23.000,00	€ 23.000,00		€ 23.000,00
11	Extra inzet ondernemers (corona) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		€ -
12	Project Schoolmeesterpark NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		€ -
13	Riolering - inzet voorziening NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
14	OMWB NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		€ -
15	Energietransitie NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
16	Duurzame subsidieregelingen NEUTRAAL	€ -		€ -		€ -
17	Afval - vergoeding papier NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		€ -
18	Afval - krediet 3 glasbakken € 46.000	€ 3.527,00	€ -	€ -3.527,00	€ -3.527,00	
19	Kermis (corona) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
20	Online raadsvergaderingen (corona) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
21	Verkiezingen (corona) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
22	Taakstelling Bedrijfsvoering NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
23	Treasury / Kasgeld / rente	€ -	€ 82.000,00	€ 82.000,00		€ 82.000,00
24	Algemene uitkering (mei & sept circulaire)	€ -	€ 930.437,00	€ 930.437,00		€ 930.437,00
25	Belastingen (inkomsten OZB)	€ -	€ 100.000,00	€ 100.000,00		€ 100.000,00
25	Belastingen (hogere kosten uitvoering)	€ 100.000,00	€ -	€ -100.000,00		€ -100.000,00
26	Vrijval verplichtingen 2020	€ -	€ 20.000,00	€ 20.000,00		€ 20.000,00
27	Verlagen taakstellende bezuiniging LOT	€ 616.000,00	€ -	€ -616.000,00		€ -616.000,00
27	Décharge niet-gerealiseerde bezuiniging Sport	€ 5.000,00	€ -	€ -5.000,00		€ -5.000,00
27	Décharge niet-gerealiseerde bezuiniging mobiliteit	€ 9.000,00	€ -	€ -9.000,00	€ -9.000,00	
28	Inzet corona-steunpakket Haspel (2) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
28	Inzet corona-steunpakket Schuldhulp (10) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
28	Inzet corona-steunpakket Kermis (20) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
28	Inzet corona-steunpakket Vergaderen (21) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
28	Inzet corona-steunpakket Verkiezingen (22) NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
29	Externe advieskosten	€ 19.000,00	€ -	€ -19.000,00		€ -19.000,00
30	Personele lasten (corr. September Circulaire 2020)	€ 105.000,00	€ -	€ -105.000,00		€ -105.000,00
31	Formatie inkoper GH0	€ 14.280,00	€ -	€ -14.280,00	€ -14.280,00	
32	Projectbudget Strategische herorientatie tlv AWR	€ -	€ -	€ -		
33	WGA - hogere lasten	€ 10.000,00	€ -	€ -10.000,00	€ -10.000,00	
33	WGA - lagere inzet AWR	€ -	€ -	€ -		€ -
	Reserves en voorzieningen (Maatpact, riolering)	€ -	€ -	€ -		
	Inzet AWR strategische herorientatie NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
	WGA - lagere inzet AWR NEUTRAAL	€ -	€ -	€ -		
				€ -		
		€ 1.231.807,00	€ 2.209.693,00	€ 977.886,00	€ -36.807,00	€ 1.014.693,00

Bezuinigingen

Met het vaststellen van een dekkingsplan bij de begroting 2020 en 2021 heeft uw raad een omvangrijk pakket aan bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. Bij de 1e bestuursrapportage 2021 heeft uw raad voor een groot aantal van die bezuinigingen décharge verleend.

Hieronder treft u de actuele stand van zaken van het nog resterende pakket aan bezuinigingsmaatregelen. Voor de posten die als meerjarig gerealiseerd kunnen worden beschouwd verzoekt het college om décharge. Over die posten zal in toekomstige P&C producties dan ook niet meer worden gerapporteerd. Daarnaast vraagt het college décharge voor twee meerjarig niet te realiseren bezuinigingen. We stellen u voor om het daaruit voortvloeiende nadeel van in totaal € 14.000 te verwerken in deze 2e bestuursrapportage.

De nog niet gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen blijven we monitoren en rapporteren in de komende P&C verantwoordingsstukken.

Stand van zaken nog te realiseren bezuinigingen Burap II 2021

Progr.	Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025	Realisatie	Toelichting in Burap 2-2021 (m.b.t. realisatie in 2021)
1	Kostenbeheersing door sturing Sociaal domein (LOT=Lokaal Opgave Team)	€ 775.000	€ 775.000	€ 775.000	€ 775.000	€ 775.000	€ 616.000 op basis van prognose Q2	<p>In de begroting van 2021 is er een taakstelling opgenomen als gevolg van een disbalans tussen inkomsten en uitgaven binnen het Sociaal domein. Deze disbalans is het gevolg van de grote tekorten in de jeugdzorg. Om deze disbalans meer te beheersen is er een taakstelling opgenomen in het sociaal domein. De beheersmaatregelen zijn gericht op het zicht en grip binnen het hele sociaal domein. Zoals al eerder aangegeven is afvlakking van de stijging van de uitgaven hierbij leidend.</p> <p>De uitwerkingen / effecten van deze beheersmaatregelen zitten in de oriënterende of opstartende fase. Hierdoor is een concrete vertaling naar een absolute waarde nog niet mogelijk, ook omdat de effecten van de maatregelen vaak pas op de langere termijn zichtbaar zijn. Daarom is het op dit moment onmogelijk om de taakstelling volledig in financiën te vertalen. Zie voor meer details van de ondernomen acties op de beheersmaatregelen de toelichting in programma 1.</p> <p>Inmiddels weten we dat door inzet van regionale en lokale beheersmaatregelen (strenger aan de poort, normaliseren en inzet PHO-GGZ jeugd) de prognose van uitgaven bij regionale jeugdzorg, op met name arrangementen, zeer gunstig uitpakt. Op basis van de tweede kwartaalprognose regio Hart van Brabant stellen we voor een bedrag van € 616.000 in te boeken op deze taakstelling. Voor meer details zie ook de raadsinformatiebrief van 18 oktober 2021. Wij blijven het belang van de beheersmaatregelen als taakstelling erkennen, terwijl het Rijk heeft erkend dat de middelen voor de jeugdzorg ontoereikend zijn en via de algemene uitkering de langverwachte compensatie voor 2021 heeft verstrekt.</p>
1	Afstoten gebouw Mainframe i.c.m. herhuisvesten St. Jong	€ -	€ -	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	Décharge verzoek	<p>Zoals bekend heeft het college de huurovereenkomst van het pand Mainframe met Stichting Jong per 30 juni 2021 opgezegd. De gemeente heeft de Stichting Jong een voorstel voor voortzetting van gebruik tot 1 januari 2023 aangeboden. De Stichting en de gemeente hebben hierover overeenstemming bereikt. Beide partijen zijn tevreden dat dit is bereikt.</p>
1	Verhogen huur sportaccommodaties t.b.v. vergroten kostendekkendheid	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Décharge verzoek voor 2021	<p>Gebleken is dat het juridisch niet mogelijk is om tussentijds de huren op te hogen. Blijft wel overeind dat voor volgende jaren de kostendekkendheid mee wordt genomen in een totale herziening van de huurbedragen voor sportaccommodaties.</p>
2	Parkeerbelasting verhogen	PM	PM	PM	PM	PM		Geen wijziging ten opzichte van Burap 1.
2	Verhogen reclame-inkomsten	PM	PM	PM	PM	PM		Geen wijziging ten opzichte van Burap 1.
2	Opbrengsten windmolens en zonneparken	PM	PM	PM	PM	PM		Geen wijziging ten opzichte van Burap 1.
2	Vermindering aantal afvalbakken in de openbare ruimte	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000		Geen wijziging ten opzichte van Burap 1.
2	Zwerfafval opruimen door sportclubs	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000		Geen wijziging ten opzichte van Burap 1.

Progr.	Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025	Realisatie	Toelichting in Burap 2-2021 (m.b.t. realisatie in 2021)
AD&O	Efficiency op mobiliteitskosten toezichthouders	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	Décharge verzoek	Vanwege de koppeling met rechtspositionele gevolgen kan deze bezuiniging niet op korte termijn worden gerealiseerd. Als de gemeentelijke vervoersbehoefte in kaart is gebracht, zullen de benodigde investeringen sowieso hoger zijn dan de bezuinigingsmogelijkheden. Om die reden verzoekt het college om de optie te laten vervallen en hiervoor decharge te verlenen.
AD&O	Verminderen bedrijfsvoeringskosten: verhogen efficiency en terugdringen formatie	€ 150.000	€ 225.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	Décharge verzoek voor 2021	We verwijzen voor de actuele stand van zaken naar de tekst van Burap 1.
	Totaal	€ 979.000	€ 1.054.000	€ 1.174.000	€ 1.174.000	€ 1.174.000		